

Adfærdsbiologi - Læring

2019

1

Freddy Worm Christiansen Hunde og ulves adfærd

Som inspiration til ferien

2

Kan man overhovedet sammenligne?

- Genetisk er hunden en ulverace (99,96% lighed)
- Fysiologisk er hunden en ulverace

Hunden har ulvens adfærdsrepertoire:

- Næsten ingen nye elementer er kommet til
- Nogle elementer er forstærket
- En del elementer reduceret eller helt væk

3

Vigtige resultater

Ulve har brugshundenes arbejdslyst og selvstændighed.

Ulve lærer på samme måde som hunde:

- Lærer hurtigt med positiv forstærkning
- Lærer hurtigt når motivationen er høj
- Straf fungerer ikke, men skaber uvilje og uvenskab

4

Aggressiv adfærd

- Er en fundamental adfærd, der skal sikre overlevelse og formering for individet eller slægten
- Angreb er nødløsninger, når truen ikke er nok
- Skadevoldelse er ikke hovedformålet

5

Hundes aggressive adfærd over for mennesker

- Ikke dominans
- Ikke rangkamp
- Oftest en forsvarsreaktion mod noget ubehagsfremkaldende (f.eks. zoneforsvar)
- Kan være en tillært reaktionsmåde ("dårlig vane", skjult indlæring, dårlig socialisering)

6

Aggression eller zoneforsvar

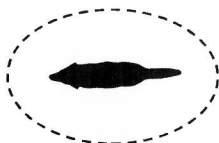

7

A. Individuelle zoner hos ulve:

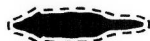
1. Individzone

Zone omkring hele individet (forsvares over for fremmede, både artsfæller og andre arter).

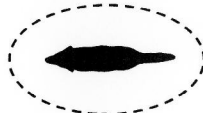
2. Krogszone

Zone i kropsoverfladen af individet (forsvares mod bekendte flokmedlemmers berøring).

3. Liggepladszone

Zone omkring indtaget liggeplads (forsvares mod flokmedlemmer).

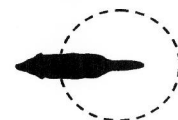
4. Fødestykkezone

Zone omkring fødestykke lige foran munden (forsvares over for flokmedlemmer).

5. Parringszone

Zone omkring løbsk huns kønsåbning (forsvares både af hunnen og alfa-hannen).

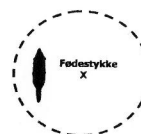
6. Byttedyrszone

Zone omkring lige nedlagt stort byttedyr (forsvares af topdyrene mod lavere rangerende flokmedlemmer).

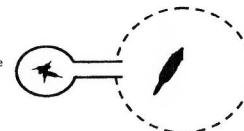
7. Nedgravningszone

Zone omkring lige nedgravet fødestykke (forsvares over for flokmedlemmer).

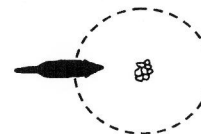
8. Hulezone

Zone omkring rede/hule med små hvalpe (forsvares af moderen mod andre flokmedlemmer).

9. Opgylningszone

Zone omkring lige opgylnet føde (forsvares af den opgylnende mod alle andre end de hvalpe, som føden er gylpet op til).

8

Ingen rangorden hund/menneske

9

Dominansadfærd

10

Aktiv underkastelse

11

Passiv underkastelse

12

Legeadfærd, ikke underkastelse

13

Hilseadfærd er ikke underkastelse

14

Indyndelse over for mennesker

15

Frygt er ikke underkastelse

- Frygt: Et bange individ er utrygt og kryber eller trykker sig, holder afstand eller søger bort
(Jagthunden der kryber - jagthunden der løber meget stor cirkel og langsomt i forbindelse med eks. Indkald)
- Underkastelse: Det underkastende individ er ret **trygt** og søger aktivt hen til det dominerende individ for at vise sin underkastelse, f.eks. slik i hovedet
(jagthunden der udviser aktiv underkastelse, kommer glad og logrende hopper op slikker hænder-ansigt er tryg)

16

Fejlagtig opfattelse af hundens adfærd (eksisterer desværre stadig blandt hundeejere)

- Ulydighed
- Selvsikkerhed
- Høj markering
- Skraben
- Bestigning
- Markering på ejer
- Springe op ad folk
- Trække i linen

Det er ikke dominans

17

Konklusion om rang og dominans

- **Meningsløst at kalde hund og ejer en flok.**
En hundeflok har en arts karakteristisk livsform, som næsten ingen ligheder har med livet i en menneskeflok.
Hunde kan lære at begå sig fint i begge slags forsamlinger
- **Meningsløst at tale om en rangorden mellem to meget forskellige arter (hund/ejer, hest/rytter).**
Mennesker viser f.eks. ikke de korrekte signaler (dominansadfærd og underkastelsesadfærd), som dyrene behøver

18

Myter om dæmpende signaler m.v.

1. Vende bagdelen til
2. "Gå imellem"
3. Gaben
4. Smasken
5. Fremvise struben
6. Skraben

19

Er dette et dæmpende signal eller er den bare træt

20

dæmpende signal eller bare noget lækkert til ganen

21

Dæmpende signal eller bare dejligt at blive
kløet hvor det er svært at nå selv

22

Dæmpende signal eller for at sprede sin færd mere

23

Trækkeleg

- Ikke rangkamp, men kamp om ejerskab
- Vinde eller tabe?
- Det er generelt ufarligt at lade hunden vinde
- Det kan være farligt at kæmpe fysisk med hunden for at forhindre den i at vinde
- Risiko for ophidselse og konkurrence (bid) og varigt uvenskab
- Stress

24

Hundeejeren som flokleder

- Konceptet bygger på misforståelser
- Floklederen i en hundeflok eller ulveflok gør slet ikke alle de ting, som man bruger som begrundelse for at kalde ejeren for flokleder
- Samlivet mellem hund og ejer har ikke ret mange ligheder med livet i en hundeflok

25

Lederskabsbegrebet Hvad skal vi med det?

- Vi skal droppe ideen om at være flokleder
- Vi skal droppe de restriktive lederskabsregler helt
- Men hvad gør vi så?

26

27

Refleksion

Drøft de individuelle zoner hos ulve og vurder hvorvidt de skal respekteres i forbindelse med hundetræning og eller i hjemmet.

Drøft hvorledes vi kommer de gamle argumenter om lederskab og rangorden til livs som instruktør i jagtforeningen, eller om vi overhovedet skal bruge tid på det.

28